Casa Corpului Didactic Neamt
Anul XIX Nr. 1
2020

Publicație pentru dezvoltare profesională și managerială în educație

TEHNICI DE COMUNICARE ŞI TEHNICI TEATRALE VALORIFICABILE ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR

Profesor pentru învățământul primar, Gladiola BONDAR
Liceul „Mihail Sadoveanu”, Borca

Totul este comunicare: o replică, un gest, o expresie a feței, ținuta, tonul vocii, chiar aparenta non-comunicare transmit un mesaj dinspre și despre locutor, despre relația acestuia cu interlocutorul/ interlocutorii etc.

Este important ce comunici, dar și cum comunici, cui comunici, cu ce scop, cu ce mijloace, cum gestionezi relația comunicativă cu interlocutorul, cum codifici și cum decodifici un mesaj, cum te raportezi la o situație de comunicare, dar și la contexte particulare ale realizării unui act comunicativ etc. (Hobjilă, 2012).

În funcție de numărul participanților și tipul de relație dintre aceștia, sunt delimitate următoarele tipuri de comunicare:

1.*Comunicarea intrapersonală* - acel tip de comunicare în care emițătorul și receptorul sunt una și aceeași persoană.

2.*Comunicarea interpersonală* - aceea în care emițătorul și receptorul sunt persoane distincte.

3.*Comunicarea de grup,* formă a comunicării interpersonale,se derulează în grupuri mici (maximum 11 persoane), unde membrii se află față în față, în contact direct:echipe, familii, cercuri de prieteni, colegi etc.

4.*Comunicarea publică,* formă a comunicării interpersonale,în care emițătorul este unic, iar receptorul se constituie dintr-un public mai larg (discursul în fața mulțimii): prelegeri universitare, discursul electoral, comunicările științifice etc.

5.*Comunicarea de masă* - se referă la difuzarea mesajelor scrise, vorbite, vizuale sau audiovizuale de către mass-media către un public numeros (Sălăvăstru, 2004).

Comunicarea intrapersonală este comunicarea cu sine; gândirea dialogică care poate sau nu să se manifeste în exterior. Este foarte importantă pentru echilibrul psihic şi îmbracă forma dialogului interior sau a monologului absolut, discurs pe care subiectul îl crează şi uneori chiar îl rosteşte în limbaj extern fără a avea un destinatar diferit de sine însuşi.

Manifestările externe: note personale;elaborarea jurnalului; desenul; redactarea și revizuirea scrisului; sublinierea; evidențierea și marcarea.

Procesul comunicării interpersonale conţine următoarele elemente de bază: sursa/codificatorul/emițătorul (persoana care iniţiază şi codifică informaţia care urmează să fie împărtăşită cu alte persoane), semnalul (informaţia codificată, mesajul), decodorul/ receptorul (persoanacu care sursa încearcă să împărtăşească informaţiile, primind semnalul, decodează sau interpretează mesajul pentru a-i stabili semnificaţia, feedback-ul (mesajele care sunt retransmise către sursă pentru a informa asupra modului în care au fost receptate).

Pentru a putea comunica eficient, atât locutorul cât și interlocutorul trebuie să dețină anumite *tehnici de comunicare și discursive*, care presupun:

-observarea tipurilor de comunicare și a valențelor contextuale ale actelor comunicative;

-identificarea tehnicilor discursive valorificate în anumite contexte comunicative;
-decodarea și interpretarea, în funcție de context, a indicatorilor verbali, nonverbali și paraverbali;
-exersarea tehnicilor discursive în anumite contexte comunicative;
-adaptarea, actualizarea tehnicilor discursive în anumite situații de comunicare date.

Aceste tehnici oferă dinamică într-un context comunicativ, implicând atât locutorul cât și interlocutorul, iar întrebarea joacă un rol primordial în actul comunicativ, fiind punctul de plecare/lansare al comunicării.

Contexte de utilizare a întrebărilor:
-pentru a afla în ce măsură interlocutorul cunoaște anumite informații: *Ce știi despre lectura „Săniuța”, C. Groza?;*
-pentru a determina feedback-ul interlocutorului, evidențiind gradul de înțelegere a conținuturilor: *De unde știi că Doru a donat toate jucăriile sale?;*
-pentru atenționarea interlocutorului neatent: *Despre ce vorbeam acum?;*
-pentru a stimula atenția și curiozitatea interlocutorului: *Ai observat ce s-a întâmplat când tatăl lui Doru a trântit ușa de la pod?;*
-pentru invitarea la acțiune: *Desenăm personajul principal? Cântăm despre anotimpul de iarnă?;*
-pentru a da naștere la modificări de perspective: *Ce s-ar fi întâmplat dacă săniuța nu se abătea de la traseul inițial?;*
-pentru a provoca formularea de opțiuni și argumentarea acestora: *Care este personajul tău preferat din această lectură? De ce?;*
-pentru a facilita interacțiunea elevilor: *Ce părere ai despre fapta lui Doru?;*
-pentru a restabili contactul dintre locutor și interlocutor în cazul apariției unor factori perturbatori: *Scuză-mă, poți repeta, te rog?;*
-pentru a crea un cadru propice actului comunicativ: *Cum vă simțiți?;*
-pentru a-și prezenta dorința de a deveni din vorbitor – ascultător (locutor - interlocutor): *Tu ce părere ai?* (Hobjilă, 2019)

Pentru optimizarea reacțiilor interlocutorului la întrebările adresate de locutor, se recomandă a fi utilizate următoarele tehnici:
-formularea pozitivă a întrebărilor (Ați răspuns cerințelor exercițiului?);
-oferirea variantelor (Ați dori să rezolvăm mai întâi o problemă sau un exercițiu?);
-deschiderea către răspunsuri nerigide, cu posibilități variate și acceptabile de corectitudine (Care este, după părerea voastră, comportamentul corect în această situație?);
-formularea strategică a întrebărilor, astfel încât să determine reacționarea pozitivă a interlocutorului (V-ar fi de folos dacă aș mai da un exemplu pentru a înțelege mai bine regula?);
-crearea și menținerea unei atmosfere plăcute de comunicare (Mă bucur să văd că ai reușit să rezolvi corect problema.).

Tehnici teatrale verbale valorificabile în optimizarea comunicării interpersonale/didactice:
-exerciții de dramatizare;
-jocuri de rol;

-exerciții de improvizație (simularea unor acte comunicative pornind de la un anumit număr de cuvinte sau o temă dată);
-exerciții de asociere lexical-semantică (asocierea cuvântului cu un desen, fotografie, sunet inițial/final);
-exerciții de reformulare a unor replici date;
-exerciții de dicție (frământări de limbă, recitative, numărători);
-exerciții-joc de autoprezentare *(Eu sunt…; Vreau să mă prezint!* – locutorul se prezintă prin trăsăturile pe care le consideră cele mai importante, prin aspirațiile sale și aduce argumente);
-exerciții de oferire de feedback (interlocutorul reacționează față de intervenția locutorului printr-o suită de întrebări adresate cu rapiditate pe marginea mesajului receptat; pot fi și aprecieri, laude, critici).

Tehnici teatrale nonverbale:
-exerciții de mimă, de dans, de mișcare scenică;
-exerciții de schimbare a decorului, a efectelor luminoase;

-exerciții de mânuire a păpușilor de diferite tipuri;
-exerciții de expresie corporală (un număr redus de participanți se așază în așa fel încât să sugereze interlocutorilor o anumită scenă, o anumită situație de comunicare sau să reprezinte personajele dintr-un tablou, text, fotografie);
-exerciții-joc de autoprezentare nonverbală (desen-autoportret, fotografie, culoare);
-exerciții „în oglindă" (interlocutorul trebuie să fie atent la mimica, gesturile, mișcarea corporală a locutorului și să le imite);

Tehnici teatrale paraverbale:

-exerciții de schimbare a intensității vocii (replici spuse normal, apoi strigate, spuse în șoaptă, spuse în crescendo/descrescendo);
-exerciții centrate pe ritmul vorbirii și pe utilizarea pauzelor în comunicare (enunțuri citite/versuri recitate repede, rar, cu pauze moderate etc.);
-exerciții de respirație (respirație profundă, având corpul încordat/ relaxat: *Suflu în lumânare fără a o stinge; Umflu balonul);*
-exerciții de adaptare a timbrului vocii la variabilele rolului (timbrul vocii unui bătrân vs. a unui copil);
-exerciții de transpunere în rol (replica unui personaj -rolul elevului - trebuie să-l interpreteze paraverbal, apoi intră într-un alt rol, indicat verbal sau imagistic, și spune aceeași replică în șoaptă, strigat, țipat. Exemplu: *Tare mă bucur că mă vizitezi!* spune copilul bunicii, apoi spune bunicul nepotului sau un copil unui personaj imaginar. Se exprimă bucuria reală, entuziasmul sau, dimpotrivă, ironia, nemulțumirea etc.).

În concluzie, există factori care sprijină comunicarea didactică, cum ar fi adaptarea la contextul comunicativ prin ținută și stil vestimentar, dar și la interlocutor, la feedback-ul verbal și nonverbal al acestuia; urmărirea concordanței dintre mesajul verbal și cel nonverbal; accentuarea cuvintelor asupra cărora se va centra atenția interlocutorilor; utilizarea unui ton potrivit rolului pe care și-l asumă locutorul în contextul comunicativ; valorificarea conștientă/strategică a pauzelor în vorbire; valorificarea valențelor comunicării prin imagine; manifestarea unei atitudini deschise față de interlocutor și folosirea zâmbetului (Hobjilă, 2012).

Bibliografie:

1.HOBJILĂ, Angelica, *Comunicare, discurs, teatru. Delimitări teoretice și deschideri aplicative,* Editura Institutul European, Iași, 2012;
2.HOBJILĂ, Angelica, *Tehnici discursive și teatrale utilizate în învățământul primar – curs D.A.I.P.,* Universitatea „Al. I. Cuza", Iași, 2019;
3.SĂLĂVĂSTRU, Dorina *Psihologia educației,* Editura Polirom, Iași, 2004.

MANAGEMENTUL RELAȚIILOR INTERPERSONALE ÎN CLASĂ

Profesor LAZĂR Liliana
Școala Gimnazială ,,Vasile Mitru'', Tașca

Aceste relații au un caracter formativ, ce țin cont de educarea, formarea și dezvoltarea personalității copilului, care pot avea loc între formator și elev sau între elev-elev.

Copilul învață să relaționeze, să colaboreze cu colegii săi, cu profesorul, să știe care îi este locul său într-o ierarhie, care îi sunt superiorii, care îi sunt egalii. Învață să acționeze atunci când are un superoir, dar ți atunci când el conduce o echipă.

Într-un grup elevul învață să respecte anumite reguli, valori, norme, astfel încât respectând aceste reguli se pregătește să devina adultul responsabil integrat în societate.

Între elevi se nasc prietenii care dacă sunt și dirijate de către formator vor ajunge să se ghideze după principii corecte.

Tipuri de relații interpersonale:

- Relații de intercunoaștere
- Relații de intercomunicare
- Relații de influențare
- Relații socio-afective

În cadrul relațiilor de intercunoaștere, elevii învață să se cunoască între ei, dar cu ajutorul jocurilor de cunoaștere să nu rămână cu impresiile de suprafață ci să colaboreze și să relaționeze în mod corect.

Relațiile de intercomunicare nasc nevoia de comunicare, unde formatorul trebuie sî fie atent la inhibiții, blocaje, neclarități pe care trebuie să le rezolve în mod echitabil pentru toți participanții. Elevii timizi trebuie să depășească blocajele, să fie implicați mai mult în diferite jocuri ce pot salva o anumită situație.

Clasa ca grup social învață copilul să se obișnuiască cu anumite reguli, norme, asumarea de sarcini, acceptarea unui leader , colaborarea.

Cadrul didactic ca și leader mobilizează clasa spre cooperare, delegă sarcini în proiectele de echipă. Motivația trebuie să fie în principal intrinsecă, curiozitatea și dorința elevului și nu una extrinsecă cu obligații și pedepse.

Prin indivizualizarea strategiilor de intervenție, formatorul își arată respectul față de personalitatea distinctă a fiecărui elev. În evaluarea și delegarea sarcinilor trebuie respectat același principiu.

Trebuie încurajate relațiile de cooperare, iar cele de conflic combătute. În cadrul cooperării este încurajat atît grupul cât și individul.

Competiția trebuie aplicată cu grijă, *spunând că celălalt elev a rezolvat problema dar sunt sigură că și tu o vei rezolva și nu celălalt e mai bun decât tine*, fiind astfel încurajată competiția pozitivă și nu cea negativă.

Din nevoia înnăscută de schimb de emoții și sentimente, se nasc relații de simpatie, antipatie și indiferență.

Copiii trebuie să aibă spațiu să se dezvolte emoțional în cadrul clasei și nu estompate aceste emoții și relații.

Copii se împrietenesc repede, în funcție de prima impresie, dar tot la fel de repede se și ceartă. Unii dintre ei ajung să se înțeleagă mai bine cu profesorul decât cu colegii săi și atunci, cadrul didactic trebuie să-l ajute să se integreze între copiii de vârsta lui, găsing alți copii ca și el.

Bibliografie:

IUCU, R.B., *Managementul și gestiunea clasei de elevi*, Editura Polirom, Iași, 2000
PÂNIȘOARĂ, Ion-Ovidiu, *Comunicarea eficientă*, Editura Polirom, Iași, 2015

ROLUL CULTURII ORGANIZAŢIONALE ÎN ASIGURAREA PERFORMANŢEI

Profesor VIERU Ana
Şcoala Gimnazială „Vasile Mitru”, Taşca

Putem defini cultura organizaţională ca un ansamblu de valori, credinţe conducătoare, reprezentări, înţelesuri, reguli de conduită urmate de membrii unei organizaţii, considerate şi transmise unor noi membri ca fiind corecte.

În acest articol ne vom referi exclusiv la organizaţiile şcolare.

Cultura organizaţională este specifică fiecărei organizaţii şi determină eficienţa organizaţiei respective. De aceea este necesară cunoaşterea acesteia de către fiecare director sau inspector şcolar, pentru a identifica cele mai bune mijloace de schimbare a aspectelor negative şi de păstrare a celor care conduc la performanţă în acea organizaţie.

Descrierea şi analiza unei culturi organizaţionale se poate face doar pe baza elementelor de suprafaţă, evidente şi anume: simboluri , sloganuri, ritualuri şi ceremonii, modele comportamentale, atitudini fizice şi limbajul specific membrilor organizaţiei .

Simbolurile şi sloganurile exprimă , în puţine cuvinte sau cu ajutorul unei imagini simple , setul de valori fundamentale şi personalitatea respectivei organizaţii.

Ritualurile şi ceremoniile sunt elemente vizibile ale culturii organizaţionale, în care se pot descoperi coeziunea colectivului şi sinceritatea manifestată de membrii săi în relaţiile interpersonale.

Modelele comportamentale, inclusiv atitudinile fizice şi vestimentaţia, pot indica modul în care colectivul şi conducerea se percep reciproc sau tipul de relaţii dintre corpul profesoral şi beneficiarii educaţiei.

Ansamblul tuturor acestor elemente vor furniza datele necesare pentru a analiza partea nevăzută a culturii organizaţionale , dar care reprezintă de fapt esenţa culturii respective. Aceasta este formată din normele, valorile, reprezentările, credinţele conducătoare , înţelesurile şi regulile de conduită urmate de tot colectivul.

a. Normele reprezintă modul în care organizaţia defineşte ceea ce este „drept”sau „corect” şi „nedrept” sau „greşit”. Ele pot fi date de legislaţia în vigoare, de regulamentele interne , de codul de etică şi de codurile morale, nescrise.
b. Valorile, în strânsă legătură cu idealurile organizaţiei, definesc ceea ce este „bun” sau „rău” pentru membrii ei.
c. Credinţele conducătoare au un rol crucial în dirijarea comportamentului fiecărui individ, fiind valori puternic internalizate.
d. Reprezentările se referă la modul în care membrii organizaţiei îşi prefigurează

unele concepte, modele.

În cazul în care cultura nu este în concordanţă cu cerinţele beneficiarilor, este necesară schimbarea ei. In acest proces, competenţele managerului sunt esenţiale. De asemenea, importante sunt şi: acceptarea schimbării de către membrii organizaţiei şi acordarea sprijinului lor în schimbare, considerarea schimbării ca o oportunitate pentru dezvoltarea profesională şi personală, încurajarea membrilor colectivului să iniţieze noi modele de comportament, noi valori, adaptate împrejurărilor.

Există temelii solide pe care se poate construi un climat organizaţional favorabil dezvoltării performanţei: crearea unor condiţii optime de lucru şi stimularea profesorilor printr-un sistem eficient de recompense (inclusiv recunoaşterea meritelor în faţa colegilor) vor duce la ridicarea moralului colectivului, membrii acestuia trăind sentimente de satisfacţie şi plăcere de a face parte din organizaţia respectivă.

Este foarte important ca profesorii să dispună de libertate şi autonomie în organizarea activităţii la clasă, acest lucru ducând la dedicarea lor în dezvoltarea şcolii.

O planificare eficientă şi utilizarea resurselor de toate tipurile într-un mod transparent, sporesc încrederea în conducere, contribuind la dezvoltarea unui climat favorabil performanţei. Facilitarea dezoltării profesionale prin participarea la cursuri de formare şi prin dobândirea gradelor didactice, iniţierea şi încurajarea schimbului de bune practici atât în cadrul organizaţiei cât şi în afara ei vor duce la stabilirea unui climat favorabil perfomanţei.

Motivarea, comunicarea, formarea şi participarea sunt condiţii în care pot evolua indivizii, grupurile, instituţiile, comunităţile. În concluzie, schimbarea culturii organizaţionale nu se poate realiza fără îndeplinirea acestor condiţii de bază. Aceasta cu atât mai mult, cu cât şcoala este un loc de construcţie culturală, care trebuie să promoveze, pe lângă adevărata valoare, pluralismul şi alternativitatea, creativitatea şi adaptabilitatea, parteneriatul şi coevoluţia.

Bibliografie :

1.*Management educaţional pentru instituţiile de învăţământ*, Ministerul Educaţiei şi Cercetării, Bucureşti, 2001

2.Program de formare continuă: *Management educaţional - perspective inovative*, Info Educaţia, Iaşi

EDUCAŢIA DIN PERSPECTIVA TEORIEI SOCIO-CONSTRUCTIVISTE

Învățător Steliana STRÂMBU
Școala Gimnazială Nr.1, Bicazu Ardelean

Constructivismul este înţeles ca o descriere a ceea ce fiecare receptor (cel care învaţă) experimentează, învaţă, fiind concentrat pe construirea unor artefacte într-un mediu social.

Din acest punct de vedere, procesul de educare este cel mai bine realizat prin crearea de experienţe care vor fi foarte utile pentru procesul de învăţare pornind de la punctul de vedere al receptorilor (elevilor), mai degrabă decât prin expunere şi evaluarea informaţiei pe care educatorul crede ca receptorii trebuie să o asimileze. Fiecare participant la un curs poate să fie de asemenea şi profesor şi elev. Un profesor în acest mediu este doar un element de influenţăşi joacă rolul unui model şi nivel de cultură, conectând cu alţii într-un mod personal care se adresează necesităţilor acestora de a învăţa, moderând discuţiileşiactivităţile într-un mod care conduce studenţii către obiectivele de învăţare ale clasei.

Constructivismul social este un termen ce defineşte o vedere particulară a educaţiei.

• Conceperea şcolilor sub forma unor comunităţi de învăţare (Brown, Campione, 1994), în care responsabilitatea pentru învăţare este individuală, dar ea se realizează practic prin participare la rezolvarea în grup a sarcinilor, prin interacţiune, negociere şi colaborare (Billet, 1995).

• Evaluarea ia forma evaluarii dinamice, luând în considerare influenţa socială, spre deosebire de evaluarea tradiţională care încercă să reducă la minim, prin practicile utilizate, contribuţia socială la determinarea produselor învăţării.

Constructivismul susţine ca învăţatul este „*în mod special de succes*” când se construieşte ceva din experienţa altora. Acesta poate fi orice, de la o propoziţie vorbită, sau un mesaj pe internet, până la lucruri mai complexe precum un tablou, o casă sau un pachet software.

Constructivismul social extinde aceasta idee de mai sus într-un grup social, construind lucruri unul pentru celălalt, creând în colaborare o mică cultură de lucruri comune ce au înţelesuri comune. Când cineva este absorbit în cadrul unei astfel de culturi, acest cineva învaţă mereu de cum să fie parte a acestei culturi, la mai multe nivele.

A. Influenţe constructiviste asupra învăţării

În şcoală, punctul de vedere constructivist asupra învăţării stă la baza unor tehnici de predare diferite de cele tradiţionale.În general, această abordare înseamnă încurajarea elevilor pentru utilizarea unor tehnici active (experimenţe, rezolvarea unor probleme întâlnite în viaţă de zi cu zi) care să conducă la crearea de noi cunoştinţe.Acestecunoştinţe vor fi supuse unui proces de reflecţie individuală dar şidiscuţiilor colective cu scopul de a observa modul

în care elevii progresează în realizarea sarcinilor şi în înţelegereasensurilor.Profesorul înregistrează concepţiile preexistente în mintea copiilor referitoare la temele studiate, apoi ghidează activităţile care se adresează acestor concepţiişi încearcă să construiască noile cunoştintţe pe baza lor.

B. Profesorii constructivişti

a) Încurajează elevii să evalueze permanent modul în care aceste activităţi îi ajută să îşi dezvolte înţelegerea lucrurilor. Elevul îşi pune întrebări despre modul în care învaţăşi despre activităţile pe care le desfaşoară la şcoală cu scopul de a deveni "expert în învăţare". Cu ajutorul unui mediu de învăţare bine planificat, elevii învaţă "cum să înveţe".

Procesul poate fi privit ca o spirală. Pe măsură ce reflectă permanent asupra experienţelor proprii, elevii descoperă că ideile câştigă în influenţăşi complexitate şiîşi dezvoltă abilităţi din ce în ce mai puternice de a integra noua informaţie. Unul dintre cele mai importante roluri ale profesorului devine acela de a încuraja acest proces de învăţare şi reflecţie.

Contrar criticilor avansate de unii profesori (conservatori-tradiţionali), **constructivismul nu renunţă la rolul activ al profesorului sau la cunoştintele sale de expert în educaţie.**

b) Ajută elevii să-şi construiască cunoaşterea mai degrabă decât să reproducă o serie de fapte.

c) Furnizează instrumente ale cunoaşterii cum ar fi: activităţi de rezolvare a problemelor, activităţi bazate pe investigarea realităţii, pe baza cărora elevii pot formula şi testa ideile proprii, pot trage concluzii şi realiza inferenţe, pot să-şi dezvolte cunoaşterea într-un mediu de învăţare bazat pe colaborare.

d) Ghidează şi îndrumă elevi pentru a construi activ cunoştinţe şi nu acumulează mecanic cunoştinţe transmise de profesor sau extrase din manuale. Constructivismul este deseori greşit interpretat ca o teorie în care elevul "reinventează roata". Elevii nu "reinventează roata" ci mai degrabă încearcă să înţeleagă "cum se învârte", cum funcţionează.

e) Motivează elevii pentru a aplica cunoştinţe pe care le deţin la realitatea înconjurătoare.

f) Învaţă elevii cum să formuleze ipoteze, să testeze teorii şi în final să tragă concluzii din datele observate.

C. Diferenţa dintre constructivişti şi tradiţionalişti privind predarea şi învăţarea

Într-o clasă constructivistă atât profesorii cât şistudenţii au atât o viziune complexă asupra realităţii, dinamică şi într-o continuă modificare, cât şiabilităţi de observare şi explorare cu succes a acestei realităţi (spre deosebire de mediul tradiţional în care cunoaşterea este privită preponderent ca o înşiruire de fapte care trebuie memorate).

Bibliografie:

1. Ausubel, D., Robinson, F., *Învăţarea în şcoală. O introducere în psihologia pedagogică,* EDP, Bucureşti, 1981

2.Cozărescu, M., Ştefan, L., *Psihologia educaţiei, Teorie şi aplicaţie*, Bucureşti, Editura ASE, 2004

MANAGEMENTUL SITUAȚIILOR DE CRIZĂ EDUCAȚONALĂ LA VECHII GRECI

Profesor Lăcrămioara TINCĂ
Casa Corpului Didactic Neamț

În mod sigur, ne amintim de legendarul Hercule, care află în templul de la Delfi că, răzbunătoarea Hera l-a pedepsit să devină sclavul lui Euristeu și să-i împlinească acestuia douăsprezece porunci și că-i este interzis să se sustragă vreuneia, fiecare primejduindu-i viața.

Încredințat fiind că, doar îndeplinind poruncile absurde ale lui Euristeu, va redeveni persoana rațională dinaintea uciderii copiilor și soției sale Megara, pornește la drum spre Micena. Avea deja optsprezece ani.

Frământat de schimbarea bruscă a vieții sale, mergea abătut spre curtea regelui din Micena. Întâlnește deodată două femei: una, personificare a traiului facil, a îndestulării din munca altora, a plăcerilor nelimitate, cealaltă, personificare a vieții semănate cu osteneli, primejdii, în scopul dăruirii pentru Celălalt și pentru a-l aduce pe Celălalt pe drumul care oferă, ca roade, Cinstea și Dreptatea.

Analizând cu atenție această secvență mitologică, observăm că Hercule, la vârsta de optsprezece ani, este capabil să-și analizeze, cu obiectivitate, propriul comportament. Găsește deficiențe în comportamentul și faptele sale. Devine astfel judecătorul faptelor sale sau propriul său Procust. Merge apoi la Apolo pentru a se autodenunța. Zeul din Delfi îi spune că, pentru a învăța lecția autocontrolului emoțiilor, trebuie să se prezinte la curtea regelui Euristeu și să-i îndeplinească poruncile, chiar și atunci când viața îi va fi amenințată.

Cele două personificări reprezintă alegerea pe care, fiecare dintre noi, o facem la un moment dat în viață. Firește, prima alegere pentru un tânăr este la vârsta de optsprezece ani, vârsta majoratului. Observăm că Hercule are două opțiuni: una hedonistă, în sensul poetului latin Horatius, să devină un ,,porc din turma lui Epicur'' și una stoică, în sensul lui Zenon din Kition, să-și asume responsabilități, pentru a promova virtuți.

Remarcăm, cu admirație, că Hercule alege cea de-a doua opțiune. Prin alegerea sa, Hercule, un personaj mitologic, capătă valențe de model nu doar pentru tânăra generație, ci și pentru adulții de orice vârstă. Admitem și că alegerea nu este doar rezultatul unor selecții din exteriorul unui om, ci și rezultatul unei evoluții interioare, a unei construcții de sine.

Să aplicăm lecția lui Hercule în fiecare zi acasă, în familie, la locul de muncă, în călătoria noastră prin viață! Ce vom descoperi la finalul lecției? Cât de frumos este Celălalt! E timpul să ne privim în oglindă!

Bibliografie:

MITRU, Alexandru. *Legendele Olimpului*. Chișinău: Editura Hyperion, 1990

GRAYLING, A.C. *Alegerea lui Hercule*. Iași: Editura Polirom, 2009

COELHO, Paulo. *Alchimistul*. București: Editura Humanitas Fiction, 2013, 2016, 2018

LANSARE DE CARTE LA BIBLIOTECA LICEULUI TEHNOLOGIC „ION CREANGĂ” – PIPIRIG

Bibliotecar, Arsenescu Constantin

Moto: ,,Citeşte! Citeşte mereu! Numai citind creierul tău va deveni laborator de idei şi imagini din care vei întocmi înţelesul şi filozofia vieţii”.

(Mihai Eminescu)

Lectura a fost şi este pentru om principala modalitate de intrare în zona cunoaşterii. Problema centrală a lecturii este cea a determinării sensului, omul încercând să capteze şi să descifreze prin lectură un mesaj. Receptarea acestuia duce la un proces de actualizare a vechilor cunoştinţe, dar şi la noi asocieri şi, posibil, la descoperirea de noi adevăruri.

Explozia de cărţi şi reviste face practic imposibilă parcurgerea, fie şi parţială, a tuturor publicaţiilor ce apar într-un sector sau altul de cunoştinţe. În ultimii ani, interesul redus faţă de carte e motivat adesea prin alternative pe care le oferă mass-media şi internetul. Omul de azi e pragmatic şi grăbit, de aceea preferă textele scurte, cât mai scurte: o ştire scrisă pe ecranul televizorului, un mesaj pe Internet sau pe telefonul mobil, eventual un articol de ziar sau revistă. Curiozitatea sa intelectuală nu rezistă în faţa unui număr mare de pagini.

Având în vedere aceste aspecte***, biblioteca şcolară a Liceului Tehnologic „Ion Creangă” – Pipirig a iniţiat, printre altele, lansări de carte***. Întâlnirea nemijlocită cititor – autor, fiind completată de o suită de întrebări despre cărţile lansate, trezeşte indiscutabil interesul pentru lectură.

Astfel, dacă în luna mai s-a lansat cartea de versuri ,,Triolete”, a poetului nemţean Mihai Merticaru, la începutul lunii decembrie, a fost o dublă lansare de carte de proză: ,,Şopârle cu cheiţă” şi ,,Paşaport spre paradis”, sub semnătura scriitoarei bihorene Lili Crăciun. Parcursul acestei din urmă activităţi a fost următorul: cuvântul de deschidere din partea bibliotecarului şi a directorilor liceului, prezentarea unui PowerPoint care a rezumat viaţa şi activitatea literară a scriitoarei, aprecieri critice asupra celor două cărţi, expunerea făcută de autoare şi un grupaj de întrebări privind geneza operelor, subiectul, personajele, tehnici de scriere, stilul cărţilor.

Biblioteca şcolară a pregătit pentru acest eveniment, pe lângă filmul de prezentare, următoarele materiale: panou publicitar dedicat autoarei, o expoziţie cu cărţile publicate de Lili Crăciun, pliantul autoarei, semne de carte, pliante, extrase din critica literară raportată la literatura scrisă de Lili Crăciun.

Au participat: directorii liceului, cadre didactice, invitaţi din alte localităţi, cadre didactice pensionare, profesori de limba şi literatura română, elevi din clasele a XI-a şi a XII-a. Inserţiile lirice au fost susţinute de grupul vocal coordonat de doamna profesoară, director adjunct Nadia Sângeap şi doamna profesoară Elena Stănoaie (muzică folk, acompaniată de chitară).

În cuvântul său, autoarea a menţionat: ,,pentru mine scrisul este ca o credinţă”. În cărţile ei se ţes poveşti cu dureri sângerânde şi speranţe, încorporând în cuvinte lacrimi, suferinţă, amărăciune şi multă frică. Este cazul şi celei de-a doua cărţi ,,Paşaport spre Paradis”, editura Eikon, o scriitură capabilă să răscolească sufletul oricărui cititor, fiind vorba despre ucigaşii de inocenţe. Ancorată în realitatea crudă cunoscută nouă din ,,Cazul Caracal”, atât de mediatizat, cartea şocheză.

Romanul, literatură la nivel înalt, prezintă tema destinului, tragic. Două gemene, minore (17 ani), atrase de mirajul unei vieţi mai bune, pleacă spre Italia, dar cad în plasa traficanţilor de carne vie. Brutalitatea condamnabilă, cu care sunt tratate de capii reţelelor europene, face din cele două copile victime ale infernului. Cruzimea observaţiilor este de o obiectivitate de ordin etic. Minorele, tinerii au multe de învăţat, privind oamenii duplicitari, cum să se ferească de capcane, primejdii, de mizeria umană. Prin acest mesaj clar adresat deopotrivă părinţilor şi adolescenţilor, dar şi prin stilul dezinvolt, cuceritor, cartea a trezit interesul celor prezenţi.

Activitatea s-a finalizat cu achiziţionarea cărţilor cu autograful autoarei, fotografii şi filmuleţe.

În concluzie menţionăm că activitatea ,,lansare de carte” contribuie substanţial la trezirea interesului pentru lectură. Peste trei săptămâni va avea loc o întâlnire a bibliotecarului cu elevii care au citit romanul, pentru prezentarea impresiilor şi expunerea lor în Revista liceului.

BACTERIILE - PRIETENI ȘI DUȘMANI

Profesor Alina-Elena ISAC
Colegiul Tehnic Forestier, Piatra Neamț

Bacteriile sunt organisme procariote, aparținând regnului Monera. Ele au fost observate pentru prima dată de către savantul de origine daneză Antonie van Leeuwenhoek în anul 1676, cu ajutorul unui microscop cu două lentile construit chiar de el. Termenul de *bakteria* provine din limba greacă și înseamnă ,,baston,,. Acest lucru provine de la faptul că primele bacterii descoperite aveau formă de bastonaș.

Aceste organisme sunt nesemnificative din punct de vedere dimensional,dar foarte importante in medicină, ecologie, fitogenetică. Din punct de vedere fiziologic acestea se împart în: bacterii fixatoare de azot, de fermentație , de putrefacție, fotogene, cromogene și patogene. În lucrarea de față le voi clasifica în două categorii: prietenii sau dușmanii noștri.

PRIETENI

Bacterii de fermentație. Cele reprezentative aparțin genului *Lactobacillus* și sunt utilizate în procesele fermentative alături de drojdii și mucegaiuri pentru obținerea alimentelor fermentate precum iaurtul, branza, murăturile, oțetul și vinul.

Bacterii probiotice. Sunt peste 1000 de specii cunoscute sub denumirea de floră intestinală și trăiesc în simbioză cu corpul uman.Denumirea lor provine de la acțiunea lor pentru viață, mai pe înțelesul tuturor, acestea ne ajută să digerăm alimentele, ne apară de agenții patogeni, produc vitamine(acidul folic, biotina, vitamina K). Prezența lor in flora intestinală inhibă dezvoltarea bacteriilor patogene printr-un mecanism competitiv și de aceea aportul în organism se face prin suplimente alimentare probiotice.

Bacterii cromogene. Conțin pigmenți carotenoizi cu rol în protecția față de radiațiile ultraviolete, rol antibiotic și enzimatic.

*Bacterii de putrefacție.*Sunt organisme saprofite care traiesc pe cadavrede plante, animale, fungi și au rolul de a le mineraliza, transformând substanța organică din corpul lor în hidrogen sulfurat, amoniac, dioxid de carbon, etc. Au o mare valoare ecologică întrucât ajută la circuitul materiei in natură. Astfel de bacterii traiesc în simbioză cu corpul uman , în colon ajutând alături de bacteriile fermentative la producerea materiilor fecale.

Bacterii fixatoare de azot. Apartin genului *Rhizobium*si au proprietatea de a forma nodozități cu rădăcinile plantelor leguminoase(trifoi,lucerna,mazăre,salcâm) și care absorb azotul atmosferic și îl fixeaza în sol sub formă de azotiți și azotați (280kg azot/an/ha).

*Bacterii sulfuroase.*Sunt organisme chimiosintetizatoare alături de bacterii feruginoase,metanogene, nitrificatoare. Înlătură efectul toxic al hidrogenului sulfurat și redau sulful în circuitul biologic. Se gasesc pe fundul apelor stătătoare și oxidează compușii minerali cu sulf.

DUȘMANI

O mica parte din cele peste 15000 de specii, în jur de 500 sunt specii patogene. De dimensiuni foarte mici acestea ar putea părea inofensive , dar unele dintre

ele au provocat moartea mai multor oameni decât războaiele mondiale. Astfel *Vibrionul holerei,* răspândit prin intermediul apei a provocat în trecut foarte multe epidemii. Astăzi, această bacterie, nu mai pune probleme datorită faptului că este foarte sensibilă la clor.

Unele boli precum *sifilis, tetanos, difterie, febra tifoidă* au produs o rată mare a mortalității în rândul populației. Alte bacterii patogene pătrund in organism o dată cu alimentele producând *toxiinfecții alimentare*. Bacilul Koch, foarte rezistent în afara organismului este răspunzător pentru declanșarea *tuberculozei.* Prezența bacteriei *Helicobacter pylori* cauzează ulcerul gastroduodenal.

Unele microorganisme, cum ar fi cele din genul *Streptococcus* sau *Staphylococcus* pot cauza *meningita, septicemie sau pneumonie.*

Infecțiile bacteriene afectează plantele și animalele, cu consecințe grave în agricultură și zootehnie. Exemple de boli la plante sunt : *cancerul bacterian al pomilor fructiferi* sau *ciuma de foc* , iar la animale *antraxul și salmoneloza.*

Bacteriozele sunt tratate cu *antibiotice* care pot fi bactericide sau bacteriostatice. Prevenirea infecțiilor se face prin metode de *sterilizare* a dispozitivelor chirurgicale sau stomatologice precum și dezinfectarea suprafețelor pentru distrugerea bacteriilor.

LE FRANÇAIS DU TROISIÈME MILLÉNAIRE ET LES NOUVEAUX ENJEUX DE LA FRANCOPHONIE

Profesor Dana Marinela ARUȘTEI
Colegiul Tehnic „Danubiana” Roman
Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri” Roman

Le français est une langue de travail, un moyen d'accès à la documentation et aux échanges. La langue française permet de consolider un dialogue fait de respect mutuel et d'amitié, dans la nécessaire diversité linguistique et culturelle, fondement des sociétés humaines sur les cinq continents. Comme le disait Bernard Cequiglini (2002) : « Nous ne rêvons pas d'une langue de la culture moderne, adaptée et pratique, mais, critique et savante, d'une langue moderne de la culture ».

Michaëlle Jean, Secrétaire générale de la francophonie, affirme qu'un nouvel enjeu de la francophonie c'est « montrer que notre langue en partage est une langue moderne ». Ainsi on met en discussion la modernité de la langue française. Le français est-il une langue moderne ? Les chiffres sont généreux. La langue française est parlée par 130 millions de francophones réels et compte entre 70 et 100 millions de francophones occasionnels. L'OIF estimait même le nombre de francophones en 2014 à 274 millions. Le français se situerait au IXe rang des langues les plus parlées dans le monde et même au Ve selon l'Observatoire de la langue française de l'OIF. Le français est langue officielle ou co-officielle dans 29 pays. Le français est langue officielle et de travail dans la plupart des organisations internationales. Le français est, après l'anglais, la seconde langue la plus traduite. Le français est la quatrième langue d'Internet. Plus d'un francophone sur deux vit dans un environnement plurilingue. Tous ces chiffres montrent que le français est encore une langue vivante, prête à affronter les changements que le XXIe siècle apportera sur le plan linguistique.

Dans l'article « Il y a de l'étranger dans la langue », paru dans la revue « Le français dans le monde », no 398, mars-avril 2015, Xavier North, délégué général à la langue française et aux langues de France de 2004 à 2014, ensuite inspecteur général des affaires culturelles au ministère de la culture et de la communication, s'interroge sur le caractère étranger de la langue française. Il met en évidence que le français ne cesse d'évoluer et emprunte massivement des mots nouveaux. La langue française est de plus en plus confrontée à la pluralité : en France, elle entre en contact avec les langues régionales et les langues de l'immigration, hors des frontières de l'Hexagone, elle devient une « mosaïque d'emprunts à l'arabe, au berbère, aux langues africaines, au romani ». On constate une uniformisation de son usage, ce qui facilite son apprentissage et son foisonnement partout dans le monde francophone. Pour Xavier North, le français parlé en France est

aujourd'hui soumis à une relative « déterritorialisation » de ses usages, liée au développement de la migration, à la multitude des échanges économiques, financiers, touristiques et aux progrès de la nouvelle technologie. Dans le contexte de la mondialisation, « *une langue ne survit que si elle s'infiltre dans d'autres cultures, en grandissant son territoire* ». Le français s'adapte et doit sa modernité à la variation, à ce qu'il y a « de l'étranger », « de l'autre ».

Le monde contemporain valorise beaucoup plus qu'à l'époque de Senghor les identités locales qui ramènent les hommes à leurs « racines ». Face aux réalités compliquées d'une mondialisation accélérée, le réflexe protectionniste culturel, qu'on traduit en France par « exception culturelle », est une donnée qui prend une importance nouvelle. Les mots « universalité » ou « civilisation universelle » qu'employait Léopold Sedar Senghor pour expliquer son désir de transmettre la langue française au peuple africain n'a plus exactement le même sens aujourd'hui. L'usage actuel de la langue française dans de nombreux pays, malgré parfois la volonté de leurs dirigeants, a des résonances politiques et culturelles qui sont à explorer pour mieux comprendre non seulement les rapports de la langue française au monde, mais aussi, ou surtout, l'inscription de ces sociétés francophones dans l'universalité contemporaine.

Dans un entretien publié dans la revue *Francophonie de Sud*, no 36, septembre – octobre 2015, Michaëlle Jean, Secrétaire générale de la francophonie annonce les nouvelles valeurs de la francophonie. Michaëlle Jean, femme afro-américaine, ex-gouverneure générale du Canada, journaliste, ayant eu des fonctions au sein de l'OIF, polyglotte et de caractère, s'est engagée depuis longtemps en faveur de la démocratie et pour « briser les solitudes » ou les barrières linguistiques. Elle est à la fois du Nord et du Sud, de l'espace anglophone et francophone, a eu la nationalité française (par son mariage) tout en étant canadienne d'origine haïtienne. Elle sera vraisemblablement en phase avec les nouveaux enjeux de la francophonie au sein de la mondialisation. Michaëlle Jean répond au souhait de ceux, qui mettent en priorité les jeunes, les femmes et l'économie.

La francophonie est un ensemble géopolitique de coopération et de diplomatie d'influence qui fait face au Commonwealth, à la Ligue arabe, à l'Union latine ou à l'ensemble lusophone. Elle est un « en commun » d'une langue partagée. Ses objectifs ne se réduisent pas à la défense de la langue française et de la culture par l'éducation ou le dialogue des cultures, elle vise également à instaurer et renforcer la démocratie, à prévenir ou à gérer les conflits, à rapprocher les peuples, à jouer un rôle de médiateur et de négociateur dans de nombreuses crises. Un accent prioritaire est mis sur les jeunes, les femmes et sur la question des nouvelles technologies de l'information et de la communication. La francophonie est un espace linguistique. Le français est la cinquième langue du monde après le mandarin, l'anglais, l'espagnol et l'arabe. L'appartenance à une même aire linguistique tisse des liens forts aux enjeux régionaux, nationaux et internationaux concernant la langue dominante. Les langues sont ainsi des enjeux de pouvoir et stratégiques : elles permettent un mode d'appartenance à des aires culturelles, la domination par certains groupes à la connaissance scientifique et à la communication à l'international.

Conclusion

Au XXIe siècle, le grand enjeu de la francophonie ce n'est plus

de savoir si la langue française redeviendra la langue de communication internationale, rivalisant avec l'anglais. Ce combat est perdu. Le français a perdu beaucoup de terrain. En revanche, l'enjeu fondamental à l'heure actuelle est de savoir si le français sera au XXIème siècle un des grands espaces linguistiques et culturels du monde. Le français reste la seule langue parlée dans cinq continents par un nombre très important de locuteurs et la langue de référence dans beaucoup de pays. C'est une langue qui s'adapte et évolue incessamment.

Bibliographie :

Diouf, Abdou, *Comment la francophonie construit son avenir*, article trouvé sur le site http://documents.irevues.inist.fr/bitstream/handle/2042/9575/HERMES_2004_40_355.pdf?sequence=1

Parler au monde en français, Communiquer en français, Extrait du rapport à paraître « La langue française dans le monde 2014 », © Éditions Nathan, https://www.francophonie.org/IMG/pdf/extrait_francophonie_partie3-chapitre2.pdf

Gandon, Odile, *Michaelle Jean : « Montrer que notre langue en partage est une langue moderne »*, Francophonie du Sud, no 36, septembre-octobre 2015

JOCUL - LIANTUL CARE LEAGĂ PRIETENII DURABILE

Prof.înv.prim. DIACONU Doina
Școala Gimnazială ,,Vasile Mitru'', Tașca

În săptămâna 25-29 noiembrie 2019, Școala Gimnazială "Vasile Mitru "Tașca, printr-un proiect Erasmus, SAY NO TO VIOLENCE AND DISCRIMINATION BY GAMES, a fost gazda unei prime întâlniri cu profesori și elevi din cinci școli din Europa (Polonia, Letonia, Croația, Macedonia și Turcia). Împreună au spus NU, prin jocuri, violenței și discriminării, un Nu bullingului în școli.

Invitatii, alături de elevii școlii gazdă, au participat la diferite activități care au avut ca scop sensibilizarea acestora, dezvoltarea unor atitudini pozitive față de cazuri în care ei, colegi sau prieteni, sunt supuși unor acte de violență, să știe să gestioneze corect situațiile, încât nimeni să nu fie rănit.

În a treia zi a desfășurării proiectului, prin jocul Umbrele, s-a urmărit înlăturarea stereotipurilor și înțelegerea faptului că, vorbele ,,aruncate" la întâmplare pot produce cicatrice în sufletul celuilalt.

Lucrând pe grupe, elevii au avut ca sarcină să personalizeze o siluetă și să- i atribuie însușiri pe care lor le - ar plăcea să le aibă prietenii, colegii sau cei din jurul lor, cu care ei interacționează mereu .

Au realizat lucrări frumoase, pe care, câte un reprezentant din fiecare grupă, le-a prezentat celorlalți colegi. Fiecare siluetă a primit un nume.

După ce a fost prezentată, fiecare membru al grupei a folosit cuvinte jignitoare, cuvinte pe care ei le folosesc în mediul lor de joacă, pe grupuri de socializare sau atunci când au loc între ei discuții contradictorii.. La fiecare cuvânt spus s -a rupt câte o parte din silueta realizată.

S-au purtat discuții pe aceasta temă și au ajuns la concluzia că, nu așa se pot rezolva problemele de această natură. Ei și-au cerut scuze și la fiecare cuvânt frumos adresat, au refăcut silueta lipind părțile pe care le-au desprins atunci cand i-au adresat cuvinte jignitoare.

Copiii au ajuns la concluzia că, orice cuvânt urât adresat celuilalt, poate răni și poate lăsa cicatrice adânci în sufletul acestuia.

Numeroasele activități la care au participat cei implicați în proiect au dus la sudarea unor prietenii, legate prin limbajul jocului, prietenii durabile, care, credem că se vor consolida prin vizitele ce vor urma în ce doi ani de desfășurare a proiectului.

De la pasiune la știință sau De la hobby la modul de așezare a cărților la raft în biblioteca școlară

Bibliotecar CCD Neamț, Ana Macovei

Proiectul ***Ai un hobby?Alege cartea pentru pasiunea ta!,*** aflat la a doua ediție, a fost aprobat de ISJ și MEN pentru a fi inclus în CAEJ Neamț nr. 557/20.01.2020 poziția 101. Iată că strădania bibliotecarilor școlari, profesorilor și elevilor de a se implica în buna derulare a proiectului, a fost încununată de succes. Coordonat de bibliotecar CCD Neamț Ana Macovei, de director prof. Moise Florentina și prof. metodist Irina Elena Roxana, proiectul și-a propus să vină în sprijinul bibliotecarilor, elevilor și cadrelor didactice care întâmpină dificultăți în a înțelege modul de aranjare a cărților în biblioteca școlii. Un alt motiv pentru care am pus în practică acest proiect a fost promovarea lecturii și a cărții, prezentarea într-un mod atractiv a CZU, autocunoașterea elevilor și creșterea stimei de sine a acestora.

În lista școlilor ce au dorit să fie partenere în acest proiect de voluntariat, se numără foarte multe școli ce au participat și la prima ediție. Răsfoind ghidul cu apariție on-line la adresa: http://www.ccdneamt.ro/new/wp-content/uploads/2019/03/Carte_Ai_un_hobby_Alege_cartea_pentru_pasiunea_ta.pdf realizat ca o mărturie a muncii depuse de întreaga echipă din prima ediție, observăm implicarea numeroasă a elevilor ce au dorit să își facă hobby-ul cunoscut în rândul colegilor. Sarcina bibliotecarului școlar era destul de grea pentru că, pornind de la un pretext (hobby-ul) trebuia să-i determine pe toți utilizatorii bibliotecii să înțeleagă faptul că în bibliotecă sunt aranjate cărțile pe domenii, că hobby-ul lor aparține unui domeniu și că, dacă doresc să își aleagă singuri cărțile din bibliotecă, există un limbajul documentar în care se folosesc tabele cu indici principali, niște cifre standardizate utile la așezarea la raft a cărților.

Implicarea utilizatorilor în derularea proiectului, din punctul de vedere al bibliotecarului, reprezenta de fapt conștientizarea de către aceștia a faptului că în bibliotecă există o ordonare a cărților în funcție de subiectele ce le tratează. Pentru realizarea acestui lucru astfel încât să fie universal valabil în orice bibliotecă, specialiștii în domeniu (Federația Internațională de Documentare, Comisia Centrală de Clasificare), au convenit utilizarea unei scheme de clasificare ce împarte toate cunoștințele umane în 10 clase ce se subîmpart, la rândul lor, în alte 10 subdiviziuni. Ar fi fost o muncă foarte dificilă, poate imposibilă pentru bibliotecar să aducă elevii în bibliotecă, să se facă ascultat de o clasă întreagă, să țină o lecție de inițiere în biblioteconomie, să le spună că există STAS SR 13420:200 cu titlul ***Biblioteconomie și documentare.Clasificare Zecimal universal. Indici de bază,*** să le spună că dacă le trebuie o carte o găsesc la indicatorul de raft X. Această lecție ar fi fost plictisitoare și greoaie pentru elevi mai ales că ușurința cu care descoperă informații cu ajutorul internetului i-ar putea

îndepărta de bibliotecă. Cu siguranță ar fi foarte puțin preocupați de modul de așezare a tuturor cărților și atunci, pentru a-i determina să frecventeze cu drag biblioteca, să împrumute cărți, altele decât cele cuprinse în bibliografiile obligatorii indicate de cadrele didactice, **lucrurile trebuie să pornească dinspre elev către bibliotecar.** Încurajându-i să împrumute cărți din domeniul din care face parte hobby-ul lor, vor descoperi, prin atelierele de lucru organizate de bibliotecar, că simbolurile alese pentru notația CZU sunt independente de limbaj și sunt universal recunoscute. http://www.udcsummary.info/php/index.php?lang=14

În bibliotecile școlare ce și-au constituit cataloage de bibliotecă în sistem informatizat, utilizatorii (elevi, cadre didactice), vor descoperi domeniul din care face parte hobby-ul lor, funcție de CZU, și-și vor selecta cea mai interesantă carte pentru a-și putea dezvolta pasiunea, după ce au citit toate cărțile deținute de bibliotecă la acel domeniu.

Bibliotecarii, profesorii și elevii au un hobby! și ***Alege cartea pentru pasiunea ta!*** sunt denumirile celor două ateliere de lucru în care bibliotecarii vor lucra cu elevii pentru a descoperi pas cu pas modul de așezare a cărților în biblioteca școlară, funcție de domenii și subdomenii.

Homeschooling – între confuzie și alternativă educațională reală

Profesor Carmen-Lăcrămioara Grădinaru
Colegiul Tehnic Forestier, Piatra-Neamț

De la un concept aproape necunoscut acum câțiva ani, homeschooling-ul a devenit subiect de dezbatere în spațiul public imediat după ce două figuri destul de cunoscute în media au anunțat că își retrag fetița din sistemul de școlarizare de stat și optează pentru instruirea ei acasă. Subiectul educației la domiciliu a fost abordat în diverse emisiuni televizate și de miniștri ai învățământului și alte autorități în domeniu, dar destul de îngust.

Ce înseamnă, așadar, homeschooling, în România? Pentru început, știm sigur că, în prezent, nu există o definiție general acceptată. În lipsa acesteia, putem privi homeschooling-ul drept o activitate de educare a copiilor de către părinți, realizată, de obicei, la domiciliu. În străinătate, în funcție de țara de origine, de anumite fundamente pedagogice, filosofice și alți factori, homeschooling-ul mai este numit și educație la domiciliu, educație acasă, educație centrată la domiciliu, instruire la domiciliu, învățare independentă sau autonomă, învățare centrată pe copil, unschooling („ne-școlarizare” - o variantă nestructurată a homeschooling-ului) sau deschooling („de-școlarizare” - perioada de trecere de la sistemul de stat, la homeschooling, în care este „restartată” dorința copilului de a învăța, pe baza curiozității sale înnăscute) etc.

Homeschooling-ul poate fi definit și prin ceea ce un părinte *refuză* să aleagă pentru educarea copilului său – nici o instituție de stat, și nici una privată.

Apoi, în ceea ce privește statutul legal al învățământului de acest tip în România, lucrurile sunt foarte clare: potrivit art. 380 din Noul Cod Penal, *„părintele sau persoana căreia i-a fost încredințat, potrivit legii, un minor și care, în mod nejustificat, îl retrage sau îl împiedică prin orice mijloace să urmeze cursurile învățământului general obligatoriu se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă”.* În țara noastră, deci, educația la domiciliu este în afara legii. În Legea Educației se precizează că excepție fac doar copiii cu dizabilități și nevoi speciale, nedeplasabili. Acest lucru, însă, nu poate fi considerat homeschooling; copiii rămân sub supravegherea unei instituții de stat, sunt educați de profesori dintr-o școală de stat, care predau materii cuprinse în programa aprobată de stat și sunt evaluați și notați conform aceluiași sistem. Homeschooling-ul presupune, în primul rând, un proces de *alegere* a unei alternative în cadrul căreia *părinții* sunt cei care controlează educația copiilor lor. Deși, în țara noastră, homeschooling-ul este, practic, interzis, familiile care au optat pentru acest sistem au găsit o soluție și au înscris copiii la școli de tip „umbrelă”, în SUA sau Marea Britanie. Acestea le permit copiilor să urmeze cursuri online, să figureze înscriși într-o școală și le conferă o diplomă recunoscută. Prin intermediul școlilor umbrelă, copiii au posibilitatea de a susține bacalaureatul internațional și de a urma, apoi, o facultate.

În România, homeschooling-ul constituie, în prezent, mai puțin o *alternativă de educație*, cât o *mișcare socială*, un rezultat al revoltei părinților împotriva sistemului actual de învățământ, împotriva

programei, a metodelor de predare, considerate învechite, a sistemului de evaluare și notare și, de multe ori, chiar împotriva cadrelor didactice. Potrivit Asociației *Home Schooling România*, în țara noastră, oficial, peste 200 de familii au ales, pentru copiii lor, această alternativă.

Ca orice sistem de învățământ, are avantaje și dezavantaje. Printre avantaje s-ar putea enumera libertatea părintelui de a alege conținutul programei și orarul copilului, adaptarea conținutului la ritmul propriu de învățare al copilului, construirea unei relații apropiate părinte-copil, acordarea de timp suplimentar chestiunilor care sunt mai greu de înțeles și continuarea procesului de învățare numai după ce copilul a depășit dificultatea, protejarea față de comportamentele violente și limbajul agresiv care și-au făcut tot mai mult loc în școlile de stat, posibilitatea de a acorda mai mult timp exploatării diverselor talente ale copilului (muzică, pictură, dans) etc.

La capitolul dezavantaje se numără: căutarea modalităților de socializare pentru copilul care este privat de relaționarea cu un grup de colegi de aceeași vârstă, prezența activă în preajma copilului pe parcursul întregii zile, ceea ce poate fi epuizant la un moment dat, păstrarea calmului și a răbdării chiar și atunci când copilul se confruntă cu dificultăți de învățare sau neatenție, motivarea constantă a copilului, cheltuieli destul de însemnate cu materialele didactice, manuale, cărți, timp îndelungat acordat documentării asupra programelor de învățământ potrivite educației la diferite vârste etc.

Homeschooling-ul poate fi, în aceeași măsură, solicitant și satisfăcător. Cu siguranță nu este pentru oricine, iar părinții nepregătiți, care nu sunt gata să-și dedice tot timpul pentru a se transforma în profesori motivați și eficienți, ar trebui să se gândească de două ori înainte de a-și retrage copilul din sistemul instituționalizat.

În România, având în vedere statutul confuz al acestui tip de învățământ și funcționarea lui la limita legalității, trebuie luat în considerare viitorul copiilor și potențialul lor efectiv de a se realiza. În străinătate, universitățile au locuri de admitere speciale dedicate copiilor educați în sistem homeschool. În România, acest lucru este departe de a fi luat măcar în considerare. Se vorbește despre faptul că există cursuri online pe diverse site-uri (Khan Academy, EdX, Udemy, Coursera etc.), dar acestea sunt în limba engleză, deci, din nou, apar restricții. Cei mai mulți dintre părinți poate vorbesc engleza, dar copiii, cu siguranță, nu pot urmări și înțelege în totalitate un curs susținut într-o limbă străină. Adepții homeschooling-ului dau ca exemple succese ale familiilor din România, dar și ale familiilor de români care trăiesc în Marea Britanie sau SUA. Acestea din urmă nu au cum să bifeze la capitolul „succes românesc” pentru că sunt „împrumutate” din străinătate, acolo unde homeschooling-ul se bucură de statut special.

Sigur că educația acasă are ca rezultat dezvoltarea intelectuală și emoțională a copilului la un alt nivel. Homeschooling-ul poate însemna învățământ de bună calitate, profesori dedicați, educație adaptată capacității și personalității copilului, materiale didactice de bună calitate. Dar cei mai mulți dintre noi credem în școală, în frumusețea primei zile dintr-o sală de clasă și regretele și amintirile care o însoțesc pe ultima, în dascălii-model pentru mulți elevi, în micile mari prietenii construite în școală pentru întreaga viață, în disciplina, rigurozitatea, concurența care ne-au format ambiționat, ne-au adus satisfacții și, uneori, lacrimi. Crescând și educând copilul într-un bol de sticlă, poate că îl împiedicăm să se pregătească pentru ce e mai important: confruntarea cu

realitatea, cu lumea înconjurătoare, de fapt, confruntarea cu viața și tot ce înseamnă ea.

Pe întreg mapamondul, din diverse motive, milioane de copii sunt educați acasă de către părinții lor. Dacă homeschooling-ul este un serviciu sau un deserviciu pe care îl fac copiilor lor, numai timpul o va confirma. Dar într-o țară ca România, în care, potrivit Organizației „Salvați Copiii", peste 380.000 de copii cu vârsta între 3 și 17 ani nu urmau nicio formă de învățământ la începutul anului 2019, homeschooling-ul poate ar trebui mai puțin „interzis și amendat" și încadrat în anumite forme hibride de învățare care să implice și școlile de stat.

Bibliografie

1. Homeschooling Internationally – Theoretical Approaches and Practical Phenomena, *available at* https://www.nheri.org/home-school-researcher-homeschooling-internationally-theoretical-approaches-and-practical-phenomena/
2. https://www.salvaticopiii.ro/ce-facem/educatie

INSTRUIREA.PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT.

Profesor-metodist Irina Elena-Roxana
Casa Corpului Didactic Neamț

Instruirea definește activitatea pedagogică angajată în formarea personalității preșcolarului, elevului, studentului, în cadrul procesului de învățământ, realizat pe discipline și trepte de învățământ. (7, p.13) **Instruirea** abordată din perspectiva didacticii generale postmoderne, reprezintă ansamblul de cunoștințe informații, documentări, dobândite la școală sau prin mijloace proprii, în cadru formal dar și nonformal, prin acțiunea de comunicare și de învățare, perfectibilă în condiții de evaluare continuă, care permite luarea unor decizii de reinstrire, angajate în adăugarea de cunoștințe, de corectare, de perfecționare, de ajustare structurală.(2, p. 23)

Activitatea de **instruire** are nevoie de un context spațial, pe discipline de învățământ, temporal, pe niveluri, trepte, ani, semestre, unități de învățare, lecții, delimitat microstructural, determinat macrostructural, la nivelul sistemului de învățământ. Activitatea de instruire este organizată curricular, formal, nonformal și informal, este realizată curricular prin conținuturi de bază, metodologie eficientă, acțiuni de predare- învățare-evaluare și este autoperfectibilă curricular în context pedagogic și social deschis, în perspectiva educației permanente și a autoeducației.

Sistemul de învățământ asigură cadrul social general specializat în realizarea funcțiilor generale ale educației, iar toate aceste contexte definesc **procesul de învățământ**. (2, p. 18, 21- 22)

Procesul de învățământ reprezintă cadrul pedagogic și social în care este proiectată și realizată activitatea de instruire, în context deschis, microstructural, determinat macrostructural, la nivel de sistem de învățământ. (2, p. 18)

Finalitățile instruirii –obiectivele generale proiectează desfășurarea activităților de instruire formală la toate treptele de învățământ, exprimate în termeni de **competențe generale** și de **conținuturi de bază**, fixate la nivel de discipline de învățământ, integrate în arii curriculare, cu precizarea numărului de ore pe an și a formelor de organizare a instruirii și de evaluare obligatorii la început, pe parcurs, la final de semestru/an/treaptă de învățământ. Obiectivele generale ale programelor școlare, concepute pe trepte de învățământ, obiective **specificate** pe ani și pe semestre de învățământ, exprimate în termeni de **competențe specifice** angajate în orientarea valorică a **conținuturilor de bază** ale programelor școlare, pe module de studiu sau pe capitole. (3, p.34). **Competențele specifice**, proiectate gradual, global și diferențiat, în funcție de stadiul atins în instruire. **Conținuturile de bază**, fixate în termeni constructiviști de cunoștințe declarative, cunoștințe procedurale (3, p.35-36).

Conținuturile instruirii, elaborate în orice context al procesului de învățământ, reflectă valorile pedagogice generale, aflate la baza conținuturilor generale ale educației. **Conținuturile instruirii,** elaborate în orice context al procesului de învățământ

evoluează în raport de paradigma afirmată istoric care fixează poziția acestora în dinamica specifică fiecărui model de proiectare promovat. (4, p.14)

Planul de învățământ reprezintă documentul curricular fundamental care fixează oficial cadrul necesar pentru organizarea activităților de instruire formală la toate nivelurile și treptele de învățământ.

Metodele didactice de bază asigură dimensiunea flexibilă a proiectului curricular de activitate la toate treptele și disciplinele de învățământ.(5, p. 7) Metodele didactice sunt propuse de profesor ca și căi de acțiune eficiente pe tot parcursul unei activități.(5, p.5)

Metodologia acțiunii de evaluare pedagogică a I/PÎ, definită în sens larg reprezintă teoria evaluării aplicată la toate dimensiunile I/PÎ. În sens restrâns, reprezintă ansamblul de strategii, metode, procedee, tehnici și mijloace/instrumente de evaluare angajate în verificarea gradului de îndeplinire a obiectivelor generale, specifice și concrete ale activității de instruire, în perspectiva reglării/autoreglării permanente a acesteia în context deschis, la toate treptele și disciplinele de învățământ. **Strategiile de evaluare** reprezintă căile de acțiune angajate în verificarea gradului de îndeplinire a obiectivelor generale și specifice, proiectate pe termen lung și mediu la nivel de treaptă, an și semestru școlar, capitol sau modul de studiu, dar și a obiectivelor operaționale ale lecției, valabile pe termen scurt.(6, p.13)

Predarea reprezintă acțiunea de elaborare și comunicare pedagogică a mesajului didactic, necesar în orice activitate de instruire, concepută și realizată conform obiectivelor specifice unui capitol, unei teme, unei unități de învățare, operaționalizate în cadrul concret al lecției. (6, p.33)

Învățarea reprezintă acțiunea elevului, condiționată de predare, proiectată și realizată curricular de profesor în cadrul activității de instruire în contextul deschis al procesului de învățământ, organizat pe discipline și trepte de învățământ.(6, p.59)

Evaluarea reprezintă acțiunea de estimare valorică și de verificare pedagogică a gradului de îndeplinire a obiectivelor specifice și concrete ale activității de instruire, organizată pe trepte și discipline de învățământ la nivel de lecție. (6, p. 111)

Bibliografie:

1. Cristea S., Educația. Concept și analiză, Volumul 2, Didactica Publishing House, 2016, p. 24,38
2. Cristea S., Instruire/ Procesul de învățământ, Volumul 6, Didactica Publishing House, 2017, p. 18, 21- 22)
3. Cristea S., Formele de organizare a instruirii/procesului de învățământ, volumul 7, Didactica Publishing House, 2017, (p. 34)
4. Cristea S., Conținuturile instruirii procesului de învățământ, volumul 9, Didactica Publishing House, 2017, (p. 14)
5. Cristea S., Metodologia instruirii în cadrul procesului de învățământ, volumul 10, Didactica Publishing House, 2017, (p. 6-7)
6. Cristea S., Evaluarea instruirii în cadrul procesului de învățământ, volumul 11, Didactica Publishing House, 2019, (p. 13)

Dragi cititori,

Următorul număr al revistei ***Şcoala modernă*** va apărea în luna iunie 2020.

Revista poate cuprinde lucrări din diferite domenii, cum ar fi: **management educaţional**; **metodologii instructiv-educative**; **parteneriate şi proiecte**; **alternative educaţionale**; **şcoală, cultură şi tradiţie**; **sprijin, suport şi asistenţă educaţională şi psihologică**; **cercetări, studii** etc.

Materialele vor fi trimise până la data de 20 mai 2020, pe adresa alfa.ccdnt@gmail.com.

Cerinţe de tehnoredactare:

- Se trimit doar documente WORD, de maximum 3 pagini, denumite cu titlul lucrării; Font Arial nr. 12;
- Spaţierea paragrafelor va fi de 1.0 rânduri;
- Textul trebuie să fie redactat obligatoriu cu diacritice şi să conţină la final numele şi titlul didactic al autorului, şcoala şi localitatea la care predă acesta;
- În cazul în care au fost folosite surse bibliografice, în mod obligatoriu, acestea trebuie precizate la finalul materialului.

Număr realizat de:
Ana MACOVEI – bibliotecar
Lăcrămioara TINCĂ – profesor metodist
Ovidiu MÂȚĂ - informatician

CUPRINS

Domeniul	*Articolul*	*Pag.*
Considerații metodice	Tehnici de comunicare și tehnici teatrale valorificabile în învățământul primar	1
Management educațional	Managementul relațiilor interpersonale în clasă	4
	Rolul culturii organizaționale în asigurarea performanței	5
	Educația din perspectiva teoriei socio-constructiviste	7
	Managementul situațiilor de criză educațională la vechii greci	9
Activități extracurriculare	Lansare de carte la biblioteca Liceului Tehnologic *Ion Creangă* din Pipirig	10
Studii de specialitate	Bacteriile - Prieteni și dușmani	12
	Le français du troisième millénaire et le nouveaux enjeux de la francophonie	14
Proiecte europene	ERASMUS – SAY NO TO VIOLENCE AND DISCRIMINATION BY GAMES Jocul – liantul care leagă prietenii durabile	17
Parteneriate și proiecte	*Ai un hobby? Alege cartea pentru pasiunea ta! – CAEJ Neamț, nr. 557/20.01.2020, poziția 101* De la pasiune la știință sau De la hobby la modul de așezare a cărților la raft în biblioteca școlară	18
Alternative educaționale	Homeschooling – între confuzie și alternativă educațională reală	20
Psihopedagogie	Instruirea. Procesul de învățământ	23

ȘCOALA MODERNĂ- publicație trimestrială editată de C.C.D. Neamț
Director Florentina Moise
florentina.moise.ccdnt@gmail.com
Colectivul de redacție:
Prof. metodist Florentina Moise
Prof. metodist Elena Roxana Irina – Roxana.irina.ccdnt@gmail.com
Prof. metodist Lăcrămioara Tincă - lacramioara.tinca.ccdnt@gmail.com
Prof. metodist Gabriela Curpanaru - curpanaru.gabriela.ccdnt@gmail.com
Bibliotecar Ana Macovei – ana.macovei.ccdnt@gmail.com
Informatician Ovidiu Mâță – ovidiu.mata.ccdnt@gmail.com
Adresa redacției: Piatra Neamț, str. Petru Rareș, nr. 24, tel. 0233-223885
e-mail: alfa.ccdnt@gmail.com
ISSN 2069-4504